

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Mehmet AY

Gaziantep Milletvekili

2.- Mehmet ŞANDIR	Hatay Milletvekili
3.- İsmail KÖSE	Erzurum Milletvekili
4.- Mehmet NACAR	Kilis Milletvekili
5.- Nesrin ÜNAL	Antalya Milletvekili
6.- Edip ÖZBAŞ	Kahramanmaraş Milletvekili
7.- Mehmet PAK	İstanbul Milletvekili
8.- Nevzat TANER	Kahramanmaraş Milletvekili
9.- İsmail Hakkı CERRAHOĞLU	Zonguldak Milletvekili
10.- Salih ERBEYİN	Denizli Milletvekili
11.- Mükremin TAŞKIN	Nevşehir Milletvekili
12.- Süleyman COŞKUNER	Burdur Milletvekili
13.- Ali UZUNIRMAK	Aydın Milletvekili
14.- Melek Denli KARACA	Çorum Milletvekili
15.- Recai YILDIRIM	Adana Milletvekili
16.- Ali HALAMAN	Adana Milletvekili
17.- Mehmet KUNDAKÇI	Osmaniye Milletvekili
18.- Meral AKŞENER	Kocaeli Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Yükseköğretim kurumlarına girecek öğrencilerin seçme ve yerleştirme işlemleri 1999-2000 eğitim öğretim yılından itibaren, tek basamaklı ÖSS sınavı sonuçlarına göre; ÖSS SAY-ÖSS SÖZ-ÖSS EA puan türleri esas alınarak yapılmaktadır. Öğrencinin, yapılan tek sınav sonucunda almış olduğu puana, ağırlıklı orta öğretim başarı puanı (AOBP) eklenmektedir. Yükseköğretim Kurulunca, öğrenim gördüğü alanın devamı niteliğinde kabul edilen yüksek öğretim programlarının tercih edilmesi halinde 0.5, diğer Yükseköğretim programlarının tercih edilmesi halinde ise 0.2 katsayısı ile çarpılması suretiyle bulunan rakam, aldığı puana eklenerek yerleştirme puanları hesaplanmaktadır.

Bu durumda genel liselerin ilgili alanlarından mezun olanlara, ağırlıklı orta öğretim başarı puanı (AOBP) 0.5 katsayısıyla çarpıldığından Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumu mezunlarına göre büyük bir avantaj sağlanmış bulunmaktadır. Örnek: Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarının (Endüstri Meslek Liseleri, Ticaret Meslek Liseleri, Kız Meslek Liseleri) Bilgisayar bölümü mezunları Yükseköğretim Kurumlarının Bilgisayar Mühendisliği bölümlerine yerleşmeleri imkansız hale gelmektedir. Fakat Lisede aldığı eğitim bu bölüm/alan 'larla örtüşmediği halde, genel lise mezunları 0.5 katsayısının sağladığı avantajla bu bölümlere kolayca girebilmektedirler.

Bir mesleğe yönelik program uygulayan Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarımız, Ülkemizin Sanayi ve Ticaret sektörüne ara kademe insan gücü ihtiyacını karşılamak amacıyla öğrenci yetiştirmektedirler. 2000-2001 öğretim yılında bu okullardan mezun olan öğrenciler Yükseköğretime yerleştirmede çok başarısız olmuşlardır. Bu durum 2001-2002 öğretim yılında yeni kayıtları da çok olumsuz etkilemiş ve tüm mesleki ve teknik eğitim veren liselere kayıt olan öğrencilerde sayısal olarak azalma meydana gelmiş ve ilköğretim diploma notları ölçü alındığında kalite olarak da çok düştüğü tespit edilmiştir. Yükseköğretime geçişte genel liselere sağlanan avantajlar, dolayısıyla Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarına öğrenci akışına olumsuz etkilenmiştir.

2002-2003 öğretim yılından itibaren Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarından mezun olanlara iki yıllık yüksek okullara sınavsız geçiş hakkı verilmiştir. İki yıllık eğitim sonunda başarılı olanların %10'u dört yıllık okullara yatay geçiş yapılabilecektir. Ancak bu sistem ihtiyacı karşılayamayacağından kamuoyunda yeterli olarak görülmektedir.

Ekonominin ihtiyaç duyduğu ara kademe insan gücünü yetiştirmede önemli bir güce sahip Mesleki ve Teknik Eğitime olan talebi yeniden arttırmak amacıyla, Üniversite sınav sisteminin ve orta öğretim başarısını, öğrencilerin ilgi ve kabiliyetlerini esas alacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekir.

Yarınların teminatı olan gençlerimizi, Türkiye'yi 21.Yüzyıla hazırlayacak lokomotif güç olarak değerlendirmekte ve gençliğe yapılmış yatırımı, güçlü bir Türkiye'nin temelleri için atılmış önemli bir adım olarak görülmesi gerekir.

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun ortaöğretimin amaç ve görevlerini belirleyen 28.Maddesine göre, ortaöğretim kurumları, öğrencilerin yüksek öğretime veya hem mesleğe hem yükseköğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlayan programların uygulandığı okullardır. Ayrıca, kalkınma planlarında ve hükümet programlarında Mesleki ve Teknik Eğitime öncelik ve ağırlık verilmesi istenmektedir. Ancak Yükseköğretim kurumlarına öğrenci yerleştirilmesinde son uygulama, Mesleki ve Teknik Eğitimdeki öğrenci sayılarında aşırı miktarlarda düşüşlere sebep olacak ve plan hedeflerine ulaşılmasını büyük ölçüde engelleyecektir.

Sonuç olarak 1999 yılından bu yana uygulanmakta olan yüksek öğretim programlarına öğrenci yerleştirme sistemi; ağırlıklı orta öğretim başarı puanı hesaplaması ve Yüksek Öğretim Kurulu tarafından belirlenen benzer/farklı alan uygulamasında yapılan hatalardan dolayı telafisi mümkün olmayan hatalı sonuçların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Konuyla ilgili öğrenciler ve velilerden Cumhurbaşkanlığı Makamına, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne, YÖK Araştırma Komisyonuna, Milli Eğitim Komisyonuna, Yüksek Öğretim Kurulu'na ve Milli Eğitim Bakanlığının ilgili Genel Müdürlüklerine binlerce şikayet dilekçesi ulaşmaktadır.

Bu durum, yeni bir yasal düzenlemenin kaçınılmaz gerçeklerini oluşturmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 45 (a) bendi ikinci fıkrası değişiklik gerekçesi

Ağırlıklı ortaöğretim başarı puanları maddenin önceki halinde iki safhalı bir hesaplama sonucu elde edilmektedir.

- ◆ Birinci safhada, her aday için ortaöğretim başarı puanı hesaplanmaktadır. Ortaöğretim başarı puanlarının hesaplanmasında adayın bireysel başarısını ifade eden mezuniyet notu dikkate alınmaktadır.
- ◆ İkinci safhada ise, birinci safhada elde edilen başarı puanları ortaöğretim kurumlarının o yıldaki öğrenci seçme sınavı (ÖSS) puan ortalamalarına göre ağırlıklandırılmaktadır. Bir başka ifade ile bir adayın bireysel başarı puanı adayla aynı ortaöğretim kurumundan mezun olan diğer adayların o yıldaki ÖSS puanlarına göre yeniden değerlendirilmektedir.

Yukarıda kısaca ifade edilmeye çalışılan (AOBP) hesaplanmasının birinci safhasında hesaplanan puan tamamen adayın ortaöğretimde gösterdiği bireysel başarısına dayanmaktadır. Böylece adayın mezun olduğu ortaöğretim kurumundan aynı yılda mezun olan diğer adayların göstermiş olduğu başarı durumu yüksek öğretim programlarına geçişte adaya bir mükafat aracı olarak kullanılmaktadır. Bu durum, yeni metinde belirtilen uygulamada da korunmuştur. Ancak, bireysel başarı puanlarının ortaöğretim puan ortalaması ile ağırlıklandırılması, hem aynı ortaöğretim kurumundan mezun olan adaylar, hem de farklı ortaöğretim programlarından mezun olan adaylar arasında haksız rekabet yaratarak eğitimde adalet ve fırsat eşitliği prensibini zedeleyecek sonuçların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Çünkü bireyler arasında yapılan bir yarışmada tamamen bireysel başarının dikkate alınması esastır. Oysa bu uygulama, adayın bireysel başarısını, belli bir grubun başarısı ile ilişkilendirerek tamamen haksız bir biçimde müspet ya da menfi yönde etkilemektedir.

Diğer taraftan adayların ortaöğretim alanlarıyla ilgili olmayan bir yükseköğretim programına tercih etmeleri halinde ağırlıklı ortaöğretim başarı puanlarının 0,2 katsayısı ile çarpılması, farklı alanlardaki programların tercihinı kısıtlamaktadır. Ancak, yükseköğretim programlarına yetiştirmede ağırlıklı ortaöğretim başarı puanlarının farklı katsayılarla çarpılmasına esas teşkil edilen ve YÖK tarafından belirlenen benzer/farklı alanların tespiti sadece genel liseler için belirlenen kriterlere göre yapılmaktadır. Üniversite seçme

sınavındaki soru tipleri genel liselerde alınan eğitime uygun olarak seçilmektedir. Mesleki ve teknik okul mezunlarının üniversiteye kazanma şansları azalmaktadır. Bu sebeple, bir mesleğe yönelik program uygulayan lise ve dengi okullarda okutulan programların yükseköğretim kurumlarında devamı niteliğinde olan alanların tespitinde haksızlığı sebep olacak ortaya çıkmıştır. Bunun en açık örneği, genel liselerin fen kolundaki programlarla aynı eğitimi veren ve mesleki ve teknik okullarından mezun olan (Endüstri Meslek Lisesi, Ticaret Meslek lisesi, Kız Meslek lisesi) bir adayın bir yüksek öğretim kurumunun bilgisayar mühendisliği programını tercih etmesi halinde BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ programı farklı alan kabul edilmekte ve ağırlıklı ortaöğretim başarı puanı 0,5 yerine 0,2 katsayısı ile çarpılmaktadır.

Sistem bu uygulaması ile mesleki ve teknik eğitim okullarının devamı niteliğinde olan yükseköğretim programlarını farklı alan olarak değerlendirilmekte, fırsat eşitliğinin ötesinde haksız rekabete sebep olmakta ve eğitim ekonomisi açısından da uygun değildir.

Madde 45 (a) bendi üçüncü fıkrası değişiklik gerekçesi

Bu madde, mesleki ve teknik eğitime olan ilgiyi artırmak gençleri mesleki ve teknik eğitimi teşvik etmek ve alanlarındaki meslek yüksekokulu programlarını tercih ederek kısa yoldan hayata atılmalarını sağlamaktadır.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

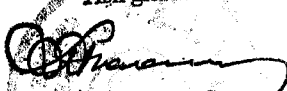
MADDE 1- 04/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunun değişik 45'nci maddesinin (a) bendinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Adayların ortaöğretim süresindeki bireysel başarılarını ifade eden mezuniyet notları esas alınarak, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince belirlenen bir yöntemle ağırlıklı ortaöğretim başarı puanı (AOBP) bulunur. AOBP 'nin tüm adaylar için eşit uygulanacak bir katsayı ile çarpımı sonucunda elde edilen puanlar yükseköğretim kurumlarına giriş sınavı puanlarına eklenir. Bu şekilde belirlenen puanlar adayların yükseköğretim kurumlarına yerleştirilmesinde esas alınır.

Bir mesleğe yönelik programlar uygulayan liselerin mezunları, mezun oldukları programların devamı niteliğindeki yükseköğretim programlarına girerken AOBP 'nin tüm adaylar için başarı notlarının tespitinde; (a) bendinin ikinci fıkrası ile belirlenen katsayının % 90'ından az olamaz. Başarı notları tespit edilecek bu katsayı ile çarpılmak suretiyle değerlendirilerek giriş sınavı programlarına eklenir. Mezuniyet programlarının devamı niteliğindeki yükseköğretim programlarını Yükseköğretim Kurulu ve Milli Eğitim Bakanlığı birlikte belirler.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ash gibidir

İbrahim ARAC
Kanunlar ve Kararlar Müdürü